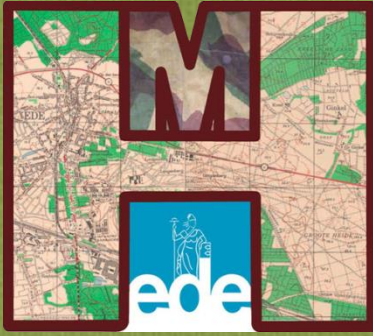

Platform Militaire Historie Ede

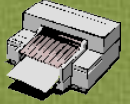
Airborne Herdenkingen en luchtlandingen

Expositie Koude Oorlog - Veteranen-inloophuis

Pegasus & kamp Mooi-land

Een fietstocht over de Veluwe

Nieuwsbrief 36, september 2018

Beste abonnees,

Onderzoek op Internet heeft het Platform Militaire Historie Ede een indrukwekkend ooggetuigenverslag opgeleverd over de militaire situatie op de Veluwe ten tijde van operatie Market Garden, de namiddag van 20 september 1944 om precies te zijn. Een medewerker van Het Parool doet daarin verslag van een ontmoeting met vluchtelingen uit Ede, die vertellen over in puin geschoten kazernes. Wanneer de man verder fietst richting Ede, treft hij een paar Duitse jongens aan die langs de kant van de weg zitten. Een van de jongens zat onafgebroken te huilen. Ze waarschuwden de medewerker niet verder te rijden. Vlak voor het middagmaal, toen alle manschappen van de S.S. in de Edese kazerne waren, was de aanval begonnen, vertelden ze. Niemand had iets zien aankomen. Meer dan de helft van de soldaten was gedood, vele anderen waren gewond geraakt. Honderden parachutisten waren in de omgeving van Ede neergestreken. De jongens, die pas enkele dagen in opleiding waren geweest, wisten niet wat ze moesten doen. Daarom bleven ze maar aan de rand van de weg zitten. Hun commandant was met zijn auto gevlucht.

Deze maand staan we weer stil bij de ontberingen die in september 1944 hebben plaatsgevonden. In deze nieuwsbrief kunt u lezen over de herdenkingen en luchtlandingsactiviteiten in Ede. Het hele verslag van de medewerker hebben we als bijlage onderaan toegevoegd!

Herdenking bombardement Ede-Zuid 21/9

Vrijdag 21 september organiseert het Platform Militaire Historie Ede in samenwerking met de gemeente Ede om **11.00 uur** een herdenking bij het oorlogsmonument aan de Parkweg in Ede-Zuid.

Het monument herinnert aan de slachtoffers die in Ede-Zuid vielen tijdens twee bombardementen op 17 september 1944. Geallieerde strijdkrachten gooiden toen 360 bommen op de kazernes en Ede-Zuid. Negenenzestig burgers vonden daarbij de dood, twee anderen overleden later nog in het ziekenhuis.

In voorbereiding op de herdenking gaven vrijwilligers van het platform op de Koepelschool en Zuiderpoortschool onlangs een gastles over de luchtlandingen en de bombardementen. De leerlingen van de deelnemende scholen hebben ook dit jaar weer gedichten geschreven die ze tijdens de herdenking zullen voordragen.

Dhr. Peter van Witteveen verloor als nog ongeborn kind zijn vader bij het bombardement. Hij zal dit jaar tijdens de herdenking verslag doen van zijn kindertijd en herinneringen van zijn moeder over het bombardement met ons delen.

De herdenking aan de Parkweg zal naar verwachting om 12.00 uur worden afgesloten, waarna er voor belangstellenden nog gelegenheid zal zijn voor het leggen van bloemen en het drinken van een kopje koffie. De muzikale begeleiding wordt verzorgd door De Harmonie Ede. U bent van harte uitgenodigd!

Herdenking en luchtlandingen Ginkelse hei 22/9

Op zaterdag 22 september 2018 is de jaarlijkse Airborneherdenking op de Ginkelse hei. Net als op 18 sept. '44 springen ook dit jaar weer honderden parachutisten van lage hoogte uit hun toestel. Naast drie massale droppingen staan er dit jaar ook twee helikopterdemonstraties op het programma. De herdenking en de luchtlandingen worden door de gemeente Ede georganiseerd. Ed van Seters is als algemeen projectcoördinator verantwoordelijk voor de organisatie van de publieksvoorzieningen. Deze voorzieningen liggen grotendeels aan de oostkant van de Ginkelse hei en lopen vanaf de schaapskooi tot aan de Picknickplek 't Wijde Veld.

Het Platform Militaire Historie Ede verzorgt traditioneel weer de opstelling van de militaire voertuigen. Ruim honderd wagens van Airborne Battlewheels en Keep Them Rolling zullen een passend decor vormen bij het parachutespringen. Het platform zelf staat met twee kramen op de Airbornemarkt, ter hoogte van de schaapskooi. Hier worden historische spullen uit 1944 getoond en zijn o.a. boeken en kogelhulzen te koop. Nico Schuurman presenteert er zijn nieuwe stripboek: Pegasus & Kamp Mooiland. Reden genoeg om aanstaande zaterdag naar de hei te komen! We verwachten ongeveer 40.000 bezoekers. De oude Rijksweg is deze dag voor alle autoverkeer afgesloten!

Het programma begint op zaterdag 22 september 2018 om 09.00 uur en duurt voor het publiek tot ongeveer 16.30 uur. Uiteraard vormen de herdenking en de droppings de hoogtepunten van het programma. Het publiek kan daarnaast genieten van verschillende activiteiten op diverse locaties.

Een greep uit het programma (onder voorbehoud):

08:00 – 09:30 Vlagvliegen paramotor vliegers
09:00 – 09:30 Oprijden militaire voertuigen
09:30 – 16:30 Airbornemarkt en klimtoren open voor publiek
10:00 – 10:45 **Massdrop** van ca. 100 parachutisten
10:30 – 11:00 De zingende kapsters
10:45 – 11:00 **Helikopterdemonstratie** (aankomst)
11:15 – 12:00 **Herdenkingsceremonie**
12:00 – 12:30 Swing the mood bevrijdingstour
12:30 – 13:00 **Massdrop** van ca. 100 parachutisten
13:30 – 15:00 Optreden Pegasus Pipes and Drums
13:45 – 14:00 **Helikopterdemonstratie** (vertrek)
14:00 – 14:30 Presentatie nieuw stripboek Nico Schuurman
14:30 – 15:00 Swing the mood bevrijdingstour
15:00 – 15:30 **Massdrop** van ca. 100 parachutisten
16:00 – 16:30 Ceremonie Wings exchange
16:00 – 16:30 Militaire voertuigen verlaten de tankbaan
16:00 – 16:30 Vlagvliegen paramotor vliegers

Dropping 17 september 1944

Gedurende de dag nog diverse optredens van Ede schoon, De zingende kapsters, Sgt Wilson's Airforce Show en de Swing the mood bevrijdingstour.

Herdenking Edes verzet 24/9

Maandag 24 september bent u van harte uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de herdenking van het Edese verzet bij het mausoleum in Ede. Engelse veteranen en leden van de 'Arnhem 1944 Fellowship' zullen tijdens een korte bijeenkomst om 10.00 uur een krans leggen bij het grafmonument en zo de gesneuvelden herdenken.

Expositie Koude Oorlog 25/9

In De Smederij is de komende maanden een expositie over de Koude Oorlog te zien. Nadat Nederland in 1949 lid werd van de NAVO en de Koude Oorlog begon, kreeg het Garnizoen Ede vele eenheden op haar grondgebied en werden er duizenden dienstplichtigen opgeleid.

Op 4 augustus 1966 werd op de Elias Beeckmankazerne de Vereniging Voor Dienstplichtige Militairen (VVDM) opgericht; wereldwijd de eerste vakbond voor dienstplichtigen. Vanaf begin jaren tachtig vinden in Ede felle discussies plaats over de inrichting van een compagnies oefenterrein op de Ginkelse Heide.

Na de oorlog krijgt Ede een mobilisatiecomplex bij de Driesprong. Het complex dient voor opslag en onderhoud van materiaal voor mobilisabele eenheden.

Al sinds 1899 ligt het Infanterie Schietkamp in Harskamp. Na de Tweede Wereldoorlog komen hierdoor bijna alle Nederlandse dienstplichtigen naar Edes grondgebied om daar te oefenen. Tot de meest spectaculaire en tot de verbeelding sprekende installaties behoort de gevechtsbaan, waarop in oorlogsomstandigheden een schietoefening wordt uitgevoerd. Momenteel is het Infanterie Schietkamp nog steeds operationeel en wordt het gebruikt voor het verbeteren van de schietvaardigheid van onze beroepsmilitairen.

[Lees meer over de Koude Oorlog...](#)

[De Smederij](#) is elke dinsdagmiddag open van 13.00 tot 16.00 uur.

Adres: Verbindelaarsweg 100, 6711VD in Ede

Veteranen-inloophuis 26/10

Op vrijdag 26 oktober organiseren we ons eerste inloophuis voor veteranen en oud-militairen. Het veteranen-inloophuis is een activiteit welke aan Edese veteranen, hun partners, gezinsleden en geïnteresseerden een plek biedt om elkaar te ontmoeten, verhalen uit te wisselen en ervaringen te delen. Niet alleen post-actieve veteranen, maar ook actief dienden veteranen uit Ede zijn welkom.

De Smederij is een veilige en tevens gezellige ontmoetingsplaats met een rijke, militaire historie.

Iedereen is deze middag tussen 16.00 en 18.00 uur van harte welkom. Voor koffie en thee wordt gezorgd. Ook zal er nuldijnszorg aanwezig zijn, zodat, indien noodzakelijk, 'collega's in nood' verder kunnen worden geholpen.

We willen dit jaar tweemaal een inloophuis organiseren zodat we kunnen inventariseren of hier behoefte aan is. De tweede inloophuis staat gepland op 30 november, ook van 16.00 - 18.00 uur. Bij voldoende aanloop en positieve reacties willen we volgend jaar tweemaal per maand of zelfs wekelijks een inloophuis gaan organiseren.

Nieuw stripboek over Edese militaire historie

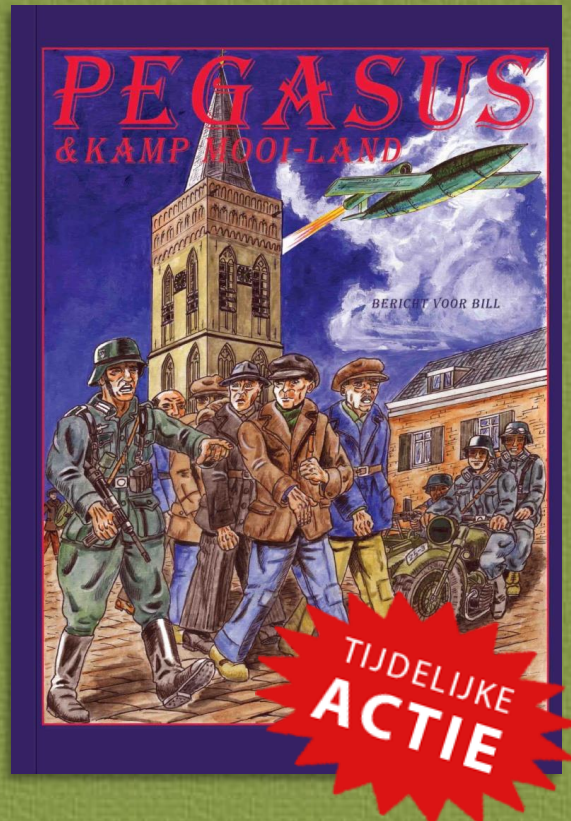
Deze maand is er van de hand van de Edese striptekenaar Nico Schuurman een nieuw stripboek verschenen over de Edese militaire historie. Na albums over de Grebbelinie en Market Garden heeft Nico ditmaal het Pagasus-verhaal als uitgangspunt genomen. Het nieuwe album gaat over de dertienjarige Adriaan, wiens vader gevangen zit in strafkamp Mooi-land, dat midden in het speergebied ligt. Na het mislukken van Market Garden dolen er honderden Britse militairen over de Veluwe. Ze zitten vast in bezet gebied, zoeken onderdak en vormen zo een groot gevaar voor de lokale bevolking. Adriaan bezoekt zijn vader in het kamp, terwijl het Edese verzet plannen smeedt om de Britten de Rijn over te helpen.

Het voorwoord is geschreven door onze voorzitter, dhr. Ed van Seters. Het stripboek met harde koft is voor € 16,95 o.a. te koop bij Bol.com.

Airborne-aanbieding

Het platform kan de lezers van deze nieuwsbrief eenmalig het nieuwe stripboek aanbieden voor de speciale introductieprijs van slechts **10 euro**. We nemen het album op zaterdag 22 september mee naar de Airbornemarkt op de Ginkelse hei. U kunt het daar kopen of een door de tekenaar gesigneerd boek reserveren door een e-mail te sturen naar info@PlatformMHE.nl.

Bestelde exemplaren kunnen op dinsdagmiddag in De Smederij worden betaald en afgehaald.

Nico heeft ook een eigen website waarop nog veel meer van zijn werk is te vinden.

<http://www.nico-schuurman.nl>

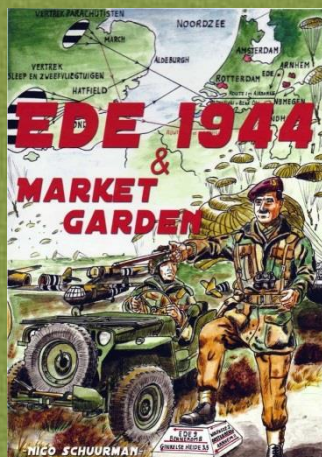
Nico is bereikbaar via:

nicoschuurmancomic@gmail.com

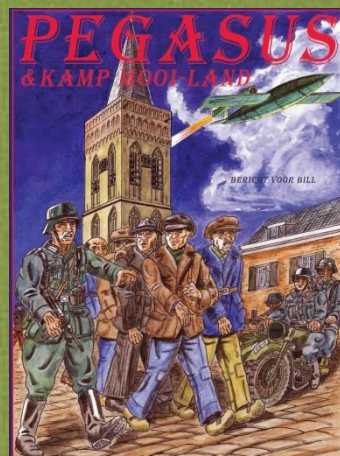
Onderstaande delen zijn verkrijgbaar in De Smederij:

ISBN: 9789462064003
Prijs: €14,00

ISBN: 9789081791212
Prijs: €14,95

ISBN: 9789081791243
Prijs: €16,95

Verslag Open Monumentendag 2018 / Opening De Smederij

Zaterdag 8 september nam het Platform Militaire Historie Ede deel aan de Open Monumentendag 2018 en opende het tevens de deuren van haar nieuwe onderkomen De Smederij op het voormalige Edese kazerneterrein.

Het thema van de Open Monumentendag was 'In Europa'. Het platform vulde dit thema in met de inrichting van een nieuwe expositie over de Koude Oorlog, een tijdperk waarin Europa geconfronteerd werd met grote militaire spanningen en een wapenwedloop tussen militaire grootmachten. Het Garnizoen

Ede kreeg daardoor veel verschillende eenheden op haar grondgebied en op de Edese kazernes werden duizenden dienstplichtigen opgeleid.

Het weekend begon op vrijdagavond met een monumentencafé voor bestuursleden en vrijwilligers van alle deelnemende Edese erfgoedinstellingen. In De Smederij opende wethouder Hester Veltman de Open Monumentendag en het nieuwe militair-historisch informatiepunt door het onthullen van een maquette. Benjamin Koops (links op de foto) ontwierp en bouwde twee van deze tafels voor ons. De ene tafel toont het slagveld op de Ginkelse hei anno 1944 en de andere geeft de inrichting van de Edese kazerneterreinen weer vlak voor de sluiting in 2010.

Dhr. Theo Dijkstra ontving deze avond voor de fraaie restauratie van Huize De Wijert in Lunteren uit handen van Eric Mackay, voorzitter Vereniging Edese Monumenten, de Open Monumentenprijs 2018!

Zaterdags wisten veel bezoekers de weg naar De Smederij te vinden. We schatten dat we tussen de 400 en 500 belangstellenden mochten verwelkomen. We kregen deze dag ondersteuning van de re-enactmentvereniging Dienstplicht Koude Oorlog (www.41dko.nl), die met manschappen en legermaterieel aanwezig waren. Het evenement werd 's middags muzikaal opgeluisterd door een optreden van de band Free Line, die o.a. muziek van de Blue Diamonds ten gehore bracht.

Onthulling maquette, foto Bert Vos

Het Platform Militaire Historie Ede kijkt met veel genoegen terug op deze mooie dag en wil nogmaals alle vrijwilligers bedanken voor hun grote inzet.

De expositie over de Koude Oorlog is nog tot het einde van het jaar te bezoeken. De Smederij is elke dinsdag van 13.00 tot 16.00 uur gratis toegankelijk voor publiek.

[Link naar fotoverslag](#)

De Smederij tijdens de Open Monumentendag 2018

" H E T P A R O O L "

Extra Editie

WOENSDAG, 20 September '44, 2 uur nm.

EEN FIETSTOCHT OVER DE VELUWE.

Een medewerker van Het Parool bevond zich Zondag, jl. in de buurt van Soesterberg en was daar getuige van het bombardement, dat de geallieerde luchtmacht op het Duitsche vliegveld ter plaatse uitvoerde. Hij schrijft ons o.m. het volgende:

"Ik was op weg naar Arnhem, waar ik 's middags om een uur of vijf met m'n fiets hoopte aan te komen. M'n reis bleek echter niet overeenkomstig de plannen te mogen verlopen. Terwijl ik tegen twaalf ergens langs een boschpaadje in de buurt van Amersfoort reed, dook er plotseling een groot geallieerd luchteskader boven Soesterberg naar beneden. Er volgde een hevig bombardement. Ik was er een kilometer of zes vandaan, maar niettemin waren het lawaai en de luchtdruk onverdraaglijk. Een half uur heb ik plat in een greppel gelegen. Honderden vliegtuigen daverden in de omgeving door de lucht. De Luftwaffe liet zich echter nergens zien.

Toen ik het na eenigen tijd waagde verder te rijden, zag ik dat geallieerde vliegtuigen op geringe hoogte achter elkaar vlogen en alle wegen onder vuur namen. Een dichte kogelregen daalde neer op de geheele omgeving, zoodat ik weer in het bosch moest wegkruipen. Later zag ik overal stukgeschoten auto's langs de wegen. Een paar Duitschers, die in een kuil weggedoken zaten, kwamen te voorschijn, toen ze mij zagen naderen. Ze vroegen me of er bij Soesterberg ook parachutisten neergekomen waren. Ik had er niets van gezien maar zei maar, dat de lucht wit was geweest van de valschermen. Ze keken elkaar met bezorgde gezichten aan.

Later kwam ik in de buurt van Austerlitz terecht. In de verte stegen hoge rookkolommen op. In de buurt van Maarsbergen scheen een trein in brand geschoten te zijn. Een paar kerels in Deutsche uniform hielden me aan, maar ze bleken geen woord Duitsch te verstaan. Engelschen waren het ook niet. Ik liet hen wat Deutsche papieren zien, maar ze begrepen er niets van. Tenslotte lieten ze me toch maar gaan. Een boer, die een eind verder achter een boom stond, vertelde me, dat het Russen waren in Duitschen dienst.

- Maar vechten doen ze toch niet! zei hij. Ze staan te wachten tot er Engelschen komen; dan gaan ze zich zoo vlug mogelijk krijgsgevangen geven

Niet zonder moeite vond ik een vrijen weg, die me in de buurt van Ede bracht. Het plaatsje bleek zwaar getroffen te zijn. Een paar menschen, die uit Ede gevlucht waren en zich per fiets naar Utrecht wilden begeven, vertelden me, dat de kazernes in puin geworpen waren. Een eindje verder zaten een paar Deutsche jongens aan den wegberm. Een hunner zat onafgebroken te huilen. Ze waarschuwden me niet verder te gaan. Vlak voor het middagmaal, toen alle manschappen van de S.S. in de kazerne waren, was de aanval begonnen. Niemand had iets zien aankomen. Meer dan de helft van de soldaten was gedood. De overigen waren meerendeels gewond. De commandant van de S.S. had zich per auto uit de voeten gemaakt. Honderden parachutisten waren in de omgeving neergestreken. De jongens, die pas eenige dagen in opleiding waren geweest, wisten niet wat ze doen moesten. Daarom bleven ze maar aan den rand van den weg zitten.

Agenda

(onder voorbehoud)

21 september	Herdenking bombardement Ede-zuid
22 september	Airborne herdenking en luchtlandingen
24 september	Herdenking Edes verzet
25 sept t/m dec.	Expositie Koude Oorlog. De Smederij 13.00 – 16.00 uur
26 oktober	Veteranen inloophuis. De Smederij 16.00 en 18.00 uur
30 november	Veteranen inloophuis. De Smederij 16.00 en 18.00 uur

Foto's: Wouter van den Berg, tenzij anders vermeld.

Meer nieuws over bovenstaande activiteiten treft u aan in onze volgende nieuwsbrief. Deze en eerdere nieuwsbrieven zijn ook op onze website www.platformmhe.nl terug te vinden. Een nieuwe abonnee opgeven kan door een berichtje te sturen naar info@PlatformMHE.nl

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Platform voor Militaire Historie Ede (PMHE), onder redactie van Wouter van den Berg. Nieuwsberichten verschijnen op onregelmatige tijden als hier aanleiding voor is. De nieuwsberichten worden toegezonden aan alle bij het PMHE geregistreerde email adressen. Mocht u geen prijs meer stellen op verdere ontvangst, dan kunt u met een bericht aan info@platformmhe.nl verzoeken de toezending te stoppen. Mocht u zelf ideeën hebben voor een nieuwsbericht, dan kunt u dit doorgeven aan info@platformmhe.nl.